

εἰς ἡπ., ὅπ. ἐσάκηται τι ἵστα ὁποῖον, ὅλος ἵστα νο-
μίζοσιν ἔδιον δι', δηπ., ἐσάκηται τι αἴστοι, πάν-
των αἰσιῶν ἀξιώσιν ἐσαύτοις. διὸ καὶ μέλισσα
δύο γένοντες πολιτεῖαι, δύμοις καὶ ὀλιγαρχέ-
ῶν γένεσιν γε καὶ αρετήν. εἰς δὲ τοὺς, ταῦτα δι',
εἰς πλειόσιν ὄλγηντες γε καὶ ἀγράνθες οὐδεμενού-
σιν εἰστόν· ἀποφεύγει δὲ πολοὶ πολιτεῖαι. τὸ δὲ
ἀπλός παρτγή καθ' ἐπιστέραν τεττάχθυτον ἵστα-
τητα, φαῖλον. φαῖλορ δι' ἓν τὸ συμβένοντος
οὐδεμία γε μονίμος εἰς τὴν ποιῶνταν πολι-
τεῖων. τούτου δι' αἴτην, ὅτι ἀδιάκατον λόγο-
ν τοιστάντοις καὶ τὸν εἰς αρχῆν μητρικόν, μη-
ἀπαντάνεις τὸ τέλος κακού π. διὸ δεῖ, τὰ
μηδὲ δεῖ μητικήν ιστόντη κακήν αὐτήν, τὸ δὲ τῇ
κατ' αξίαν. ὅμως δὲ ἀσφαλεσέσθαι καὶ εἰ-
σαστισθεῖσιν μέλιον ἢ δημοκρατία τῆς ὀλιγαρ-
χίας. εἰς μέρη ταῦς ὀλιγαρχέας ἐγγίνονται
δέοντα, ἢ τε τοὺς διλλήλοις στάσις, καὶ ἣν ἢ
τοὺς τὸν δῆμον εἰς δὲ ταῦς δημοκρατίας, ἢ
τοὺς τὴν ὀλιγαρχίαν μόνον. αὐτῷ δὲ τοὺς
αὐτὸν, ὃ τι καὶ αἴτιον εἶπεν, εἰς ἐγγίγνο-
ντα τῷ δῆμῳ στάσις. τὸ δὲ ἢ τὴν μέ-
σον πολιτείαν, ἐγγυτέρα τῷ δῆμον, ἢ ἢ
τὴν ὀλίγων, ἥσπερ δέσιν ασφαλεστάτη τοῦ πο-
ύτων πολιτείων.

Κεφάλαιον 6.

EΠεὶ δὲ σπονδεῖμερ ἐκ τίνων αἵ τε στάσεις
γέννηνται, καὶ αἱ μεταβολαὶ τοῖς ταῖς πο-
λιτεῖαις, ἀπόλεον καθόλου περιστον ταῖς αρ-
χαῖς καὶ ταῖς αὐτίαις ἀντίθηται. εἰστὶ δὲ χειρός, ὡς
εἰπεῖν, τρεῖς τὸν ἀρετῶν· αἱ διοριστέον
καὶ αἱ ταῖς τύπῳ ταρρών. δεῖ γε λαβεῖν,
ποῦτε τοῦχοντες στασιάζονται, καὶ τίνων ἔνεκεν
καὶ πέπονται, τίνες αρχαῖς γένονται τῷ πολιτι-
κῶν περιεχόντων, καὶ τῷ τοὺς διλλήλοις στάση-
ων. τῷ μὲν οὖν αὐτῷ δὲ ἔχειν ποὺς τοὺς με-
ταβολεῖν, αὐταῖς καθόλου μελίσσαι δέονται,
αὐτοὶ δὲ δέονται τούς κακούς εἰρηκότες. οἱ μέρη
ιστότοις ἐφίμελοις, στασιάζονται, ἢ νομίζω-
σιν ἔλατον ἔχειν, ὄντες ἵστα τοὺς πλεονεκτού-
σιν· εἰ δὲ τοὺς αὐτούς τοὺς ἴστροχούς, αἱ
τάσσονται μεταβολαῖσσον, ὄντες αἴστοι, μηδὲ πλέον
ἔχειν, ἀλλὰ ἵστανται ἔλατον. τούτων δι', ἕστι μέρη
ὑρέχειν δικαιόσιας, τοῦ δὲ κακού δικίων. ἐλάτ-
τοις τοῦ γε ὄντες, ὅπως ἵστα ὁπι, στασιάζονται
ἕστος ὄντες, ὅπως μείζοις. ποὺς μέρη οὖν ἔχον-
τες στασιάζονται, εἴρηται. αὐτοὶ δὲ στασιά-
ζονται, ἔστι κέρδος καὶ πτυχή, καὶ τακτιά τέτοιαι.

A alij quia si in aliquo sint pares, se penitus
pares existimant: alij, quia si in aliquo pre-
stant, in cunctis se superare arbitrantur.
Quamobrem duæ præcipiæ sunt gubernan-
ti formæ populus scilicet, & paucorum
potentia nobilitatem enim ac virtu-
tem in verbis quidem omnes ferè vlsur-
pant, etenim qui se vera nobiles ac boni
sunt, nusquam centum reperiunt: diui-
tes autem multis in locis. Simpliciter o-
mnino secundum alterutrum statuere æ-
qualitatem, improbum est, patet autem
ex eo quod contingit: nulla enim huius-
modi rerumpublicarum recipit stabilitatem.
Causa verò huius, quia impossibile
est ex primo errore in principio commis-
so, non evenire ad extremum aliquid ma-
li, quare opus est partim arithmeticæ æ-
quitate vii, partim ea quæ est secundum
dignitatem. Veruntamen tuor est, ac mi-
nus seditioni subiacet popularis gubernatio,
quā pauorum nam in paucorum
gubernatione due gignuntur seditiones:
vna inter seiplos, alia ad populum. In gu-
bernationibus autem populi, vna tantum
seditionis fit, ad paucorum potentiam. ipsius
verò inter se, quod quidem dignum dictu-
sit, non accidit seditionis populi. Insuper me-
diocrium hominum gubernatio, propin-
quior est populari gubernationi, quā il-
li quæ pauorum: quæ quidem est magis
duta, quā pauorum huiusmodi rerumpu-
blicarum.

CAPVT II.

CVM verò consideremus quibus de
causis seditiones mutationesque re-
rumpublicarum euenerint, capienda sunt
primo vniuersaliter principia, & causæ
carum. Sunt autem ferè tria, de quibus ip-
sis primo succinctè determinandum est.
Videre enim oportet quemadmodum dis-
positi ad seditiones deueniunt: & quarum
rerum gratia: & tertio quæ sunt initia ci-
uilium turbationum, ac seditionum in-
ter ciues. Quod quidem igitur disponan-
tur ad res nouas appetendas, illa est poti-
ssima causa, de qua iam diximus. quia alij
pares esse volunt his qui plus possunt, &
nisi hoc sit non acquiescent: alij verò se
præstare dignos putantes, indignè ferunt
nisi plus habeant. hæc autem quandoquā
iustè cupiantur, quandoque in iustè, infe-
riores quidem ut pares sint, res nouas ex-
optant: & pares qui sint, ut præstant.
Quemadmodum igitur dispositi sunt qui
res nouas querunt, dictum est. Res au-
tem, pro quibus contendunt, sunt lu-
crum, & honor, atque his contraria.